SENTINELA

ANUL IV, Nr. 2
10 Ianuarie 1943

GAZETA OSTĂŞEASCĂ A NAŢIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 — Bucureşti
TELEFON: 3.96.62

ZIUA SFÂNTULUI ION BOTEZĂTORUL

La început de an nou, a doua zi după Bobotează, cu sufletul plin de evlavie sărbătorim ziua Sfântului Ion Botezătorul, cel care a luptat cu înverşunare pentru respectarea poruncilor Dumnezeeşti, fără să se înfricoşeze de casnele la care l-au supus păgânii şi prigonitorii creştinismului.

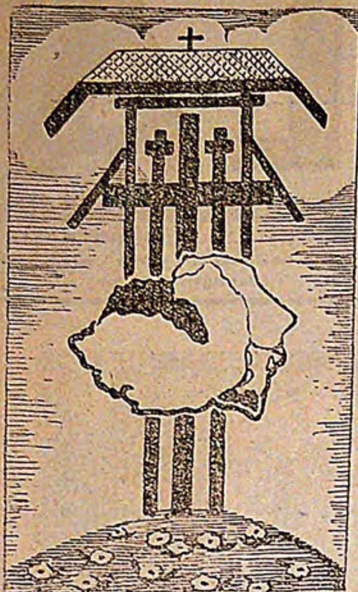
La vremuri sbuciumate Dumnezeu şi-a trimes întotdeauna profeţii săi cu misiunea de a se opune nelegiuiţilor şi a arăta oamenilor calea cea dreaptă. A fost predestinat pentru noi românii ca numele acestui mare luptător al bisericii să fie şi numele de botez al Mareşalului Ion Antonescu. In ceasul de mare cumpănă, Dumnezeu a dat poporului românesc pe omul ales care să treacă la cârmă, conducând cu pricepere şi curaj corabia României peste valurile înfuriate.

Cât a făcut Mareşalul Conducător pentru noi şi cât va mai înfăptui pentru înălţarea României, nu se poate spune în cuvinte.

Peste Europa de astăzi plutesc ameninţările negre ale bolşevicilor, care sunt tot aşa de sângeroase ca şi blestemăţiile lui Irod. Vitejii ostaşi români, sub iscusita conducere a Mareşalului Ion Antonescu, luptă alături de camarazii germani, pentru stăvilirea puhoiului roşu.

Acum, de ziua Sfântului Ion, darul cel mai de preţ ce putem să-l facem iubitului nostru Mareşal este să-i urmăm îndemnurile de unire şi făcând zid în jurul Suveranului şi Mareşalului Conducător, să muncim şi să luptăm din răsputeri până la nimicirea duşmanului dela răsărit.

„SENTINELA"

Crezul ostaşului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul ţării şi în veşnicia Neamului Românesc.
2. Port în suflet icoana României adevărate şi jur să-mi jertfesc vieaţa pentru hotarele ei.
3. Indeplinesc ordinele fără şovăire şi nu mă 'nfricoşează nici primejdia, nici trufia duşmanului.
4. Urăsc de moarte: minciuna, hoţia, trădarea, fiindcă ele înjosesc şi necinstesc pe ostaşi.
5. Iubesc camarazii; ei sunt ca şi mine chezăşia libertăţii ţării, ostaşi bravi în războiu şi lucrători harnici în uzine şi ogoare, în timp de pace.

Aşa să-mi ajute Dumnezeu.

Noapte de Crăciun

In slava slăvilor răsună
Cântări de cete îngereşti,
Din stele coborînd, din lună,
Cu fermecate. albe veşti.

O stea plutind fără pereche,
Când o vedem, când n'o vedem.
Ea a lucit în vremea veche
Pe staulul din Bethleem.

Ci raza ei ţesută 'n aur,
Cu aur ne pogoară 'n gând;
Cum magii au intrat în staul
Genunchiul lor smerit frângând.

Şi 'n suflet iată, o lumină
Albindu-l până 'n temelii.
De parcă-un înger se închină
Şi ard o mie de făclii.

Aci, în staulul din suflet
Se naşte 'n orice an Isus
Din slăvi adie un răsunet:
„Mărire întru cei de sus".

Şi cete de copii, în ţară,
Duc bucuria albei veşti.
Cum au cântat odinioară
In slavă, cete îngereşti...

George A. Petre

ALTE SEMNE ALE TRIUMFULUI ROMANESC

Sbuciumul cu care neamul românesc şi-a încrestat evoluţia în cei două mii de ani de existenţă, l-a aşezat în pragul veacului al douăzecelea între popoarele europene cu o istorie veche şi precisă. ale cărui justificate drepturi areopagul timpului de faţă trebue să ţină seamă.

Am fost nevoiţi să ne apărăm dreptul de viaţă în toate timpurile, cu jertfe neasemuit de grele, după cum şi astăzi, pe fronturile îndepărtatului Răsărit, apărăm, prin dăruirea noastră totală şi sublimă, nu numai prezenţa noastră ca neam şi drepturile ce ni se cuvin sub noul cer european, ci, înconjuraţi de admiraţia lumii, dovedim că suntem stâlpii unei aşezări noui şi drepte.

Dacă în faţa acestui suprem examen a trebuit să trecem şi prin încercări grele, o înaltă înţelegere a timpului ne impune, totuşi, să ne încălzim de jertfa celor de pe frontul din Răsărit, unde au spălat fruntea de lumină a Neamului şi s'au aşezat pe temelie puternică pentru susţinerea aşezământului ce se rostueşte pentru lumea nouă în devenire. Partea noastră de contribuţie este aşa de preţioasă, încât sentimente de recunoştnţă ne vin din toate părţile, împreună cu asigurarea că suntem absolut vrednici de a ne vedea încoronate aspiraţiunile de trăire naţională integrală şi independentă.

Prin puterea de muncă şi prin eroismul moştenit dela strămoşii noştri daco-romani, am cucerit încrederea celor ce se mai îndoiau de noi şi am sporit simpatia celor cu care am pornit să luptăm cinstit, umăr la umăr, pentru aceleaşi idealuri sfinte şi pentru aceeaşi cauză dreaptă.

Sunt încă proaspete în memoria tuturor românilor declaraţiile făcute de d. Pavolini, ministrul italian al educaţiei poporului, cu prilejul vizitei pe care ziariştii români au făcut-o la Roma. Să ne aducem aminte de ce a spus d-sa în încheiere:

De ţara dv Italia se simte astăzi legată printr'o tainică solidaritate de arme. Luptăm cu aceleaşi arme, cu aceleaşi sacrificii şi pentru acelaşi ideal. Copiii Italiei şi ai României luptă azi pentru dreptate şi pentru realizarea idealurilor Europei de mâine".

Iar scriitorul Liviu Rebreanu, şeful misiunii româneşti, a răspuns tot aşa de răspicat:

„In lupta de azi, ne leagă sacrificii şi eforturi comune pentru atingerea aceloraşi idealuri de dreptate. Suntem convinşi că aceste sacrificii îşi vor găsi înţelegere şi preţuire şi că dreptatea sfântă şi aspiraţiunile milenare ale României, vor triumfa".

Concluzia care se desprinde din aceste declaraţii este clară şi hotărâtă, ca şi marele ideal pentru care vorbeşte sângele neamului de pe toate câmpurile de luptă.

N. Trăistaru

Pentru apărarea patriei nu e nevoie de îndemn

Istoria noastră e plină de figuri eroice, trecutul e un tezaur în care găsim cele mai sublime exemple de felul cum au ştiut să se lupte moşii şi strămoşii noştri, murind, dar învingând pe toţi năvălitorii care le-au călcat scumpa lor glie.

Noi, cei de azi, nu ne mai luptăm pentru a ne apăra numai glia, ci participăm în cea mai grozavă încăerare pe care o cunoaşte istoria, de a nimici pe duşmanii bisericii, civilizaţiei şi familiei.

Ne-am încleştat în marea vâltoare, din care trebue să ieşim biruitori, pentrucă numai aşa vom putea asigura continuitatea Neamului şi liniştea generaţiilor care vin.

Războiul sfânt pe care îl ducem de un an şi jumătate, ne-a dat prilejul să ne verificăm încă odată puterile, să ne cercetăm sufletele şi prin sforţările ce facem să ne contopim gândurile şi să ne dăruim integral pe altarul sfânt al Patriei.

Cei care suntem departe de iureşul luptelor, ne mândrim cu actele de vitejie ale fraţilor noştri şi ne chinuim sufletele că nu putem deocamdată să participăm la marea încăerare. Coloanele ziarelor ne arată că valul acelora care nu pot rămâne înapoia frontului creşte ca o avalanşe. Din sate şi oraşe, tineri şi bătrâni, fii vrednici ai acestui Neam, iau drumul de bună voie să-şi măsoare puterile cu duşmanul existenţii noastre şi fără a-şi precupeţi fiinţa, să se dăruiască pentru triumful celei mai mari Cruciade. Exemplul pe care-l vom arăta mai jos, simbolizează tot clocotul sufletului românesc de a birui şi nimici colosul bolşevic, care ne pândeşte să ne înghită.

Căpitanul Stan Gh. Virgil a luat parte în campania anului 1941, şi la data de 7 Septemvrie a aceluiaşi an a fost grav rănit la braţul stâng. Comisiunea medicală a clasat pe ofiţer invalid cu procentaj de 40%.

In cursul lunilor August, Septemvrie, Octomvrie, 1942, căpitanul invalid Stan Gh. Virgil a făcut mai multe cereri la Dir. Superioară Sanitară pentru a-l examina din nou şi a-i aproba plecarea pe front cu Regimentul din care face parte. Direcţia Superioară Sanitară a avizat că faţă de cererile insistente ale ofiţerului care-i fac cinste, poate fi lăsat a merge pe front.

Pe data de 15 Decemvrie a. c., căpitanul Stan Virgil a fost mutat dela Colegiul „Mareşal Antonescu", şcoala primară Braşov, la Regimentul său, în vederea plecării pe front.

Aprobarea aceasta a venit ca un balsam răcoritor în sufletul clocotitor al căpitanului, care nu-şi putea găsi liniştea sufletească, decât lângă camarazii lui ofiţeri şi ostaşii ce i-a comandat.

Rana lui trupească l-ar fi durut şi mai mult dacă ar fi rămas înapoia frontului, uitându-se la unghiul semnului de invalid, fără a mânui pistolul şi grenada şi fără a putea lovi cu toată puterea în buturuga putregaiului comunist.

Sublimul gest al căpitanului invalid Stan Virgil simbolizează tot frumosul virtuţilor Neamului Românesc, Neam de eroi.

IN STEPA KALMUCA

Rolul armatei române pe Don ca şi în stepa Kalmucă, este de a nimici pe vrăjmaş. Ca un vrednic gospodar, soldatul român îşi mătură bătătura, smulge buruiana bolşevică, curăţă tinda în aşteptarea tovarăşului viteaz, cu care să pornească cot la cot la iureşul cel mare.

Mari unităţi de infanterie, alcătuite din olteni, ardeleni şi munteni, încăeraţi de trei săptămâni în stepa Kalmucă cu hoardele lui Stalin, izbutiseră să frângă în sânge atacuri inamice. Dar comandanţii sovietici furioşi că rezultatul le scapă, au asvârlit în luptă ca pe nişte turme la abator, atâtea efective, încât braţele româneşti au izbit fără cruţare. Apoi au intrat în acţiune mari unităţi blindate germane. Carele de oţel ale aliaţilor noştri înaintează într'o revărsare de proiectile şi de foc, care seceră tot împrejurul lor. Şenilele se întind şi înaintează, storpoşind sub apăsarea lor trupurile bolşevice. Deodată, pe flancurile sfârtecate ale inamicului se ivesc câteva mari unităţi de cavalerie, formate din moldoveni şi munteni. Grenadele, puştile mitraliere intră în acţiune, bolşevicii sunt ameninţaţi să fie încercuiţi. Fuga rămâne singura lor scăpare, lăsând în mâinile aliaţilor româno-germani un imens material. . . . . .

Acesta fiind rezultatul final al crâncenii bătălii din ziua de 13 Decemvrie crt. în stepa Kalmucă, cu ce surâsuri trebue să primim afirmaţiunile unei propagande inamice, care nu încetează de a difuza dela posturile ei de radio, că armatele române în acest sector „au suferit grele pierderi"!!

Crăciunul la Don

A venit Crăciunul şi la Don.
Brandturile-şi ţipă bucuria.
A'nmărmurit pe-un vârf de deal, Ion,
Cu ochii îndreptaţi spre România.
Trei Crai îşi poartă paşii spre apus.
Andrei Potcoavă spune un colind.
A fost cândva... Dar basmele s'au dus...
Rachetele, tot mai avar s'aprind.
Şi Craii străbătură multe ţări...
Daţi foc, răcneşte dârz, sergentul Bran.
Obuzele se'ncaeră în zări
Şi mai cedează înc'un sat, Ivan.
Şi se'nchinară Craii lui Isus
Când au ajuns trudiţi în Betleem.
Trasoarele se urcă tot mai sus
Şi tunurile, după creastă gem.
Maiorul Dan îşi face'ncet o cruce
Şi se gândeşte-acasă fără vrere.
Privirea lui, în depărtări se duce.
In vale, toacă trei mitraliere.
Şopteşte parcă vântul o poveste.
Din Ţară, parcă a venit un svon
Obuzele se'ncaeră pe creste,
Vestind că e Crăciunul şi la Don.

A. G. D.

Ostașii și-au făcut datoria

In pragul anului cel nou, Mareșalul Conducător, în cuvinte mișcătoare a adus o caldă mulțumire vitejilor noștri ostași pentru luptele înverșunate ce le-au dat în cursul anului trecut. Acestor eroi ai neamului, a căror jertfă va rămâne înscrisă deapururi în paginile istoriei, a ținut iubitul nostru Mareșal să le aducă toată recunoștința Patriei.

Intr'adevăr, ar trebui să povestim zile și nopți întregi și tot n'am isprăvi, despre faptele eroice de arme ce se întâmplă acolo, departe, unde românașii noștri sunt atât de minunați. După războiu, dacă vom avea răgaz de scris, se va vedea că realitatea a întrecut cu mult tot ce s'a publicat în presa de aici și de peste hotare. Episoadele eroice ale plăieșilor lui Ștefan Vodă, ale dorobanților dela Plevna, sunt palide zugrăveli pe lângă faptele de azi. In fiecare zi flăcăii noștri scriu capitole întregi de istorie și fiecare ostaș, din fața hoardelor roșii, luptă cât zece dorobanți.

Poeții vor avea din belșug motive de inspirație să tot scrie povestea eroică a neamului, să nemurească în balade isprăvile luptătorilor noștri, ca să afle lumea, care mai înainte habar n'avea de noi, câte virtuți dăinuiesc în sângele poporului de la gurile Dunării.

Țăranii noștri, bravii noștri luptători, sunt pur și simplu extraordinari.

Parcă-i văd dinaintea mea, trăind vieața aspră de campanie, cu o hotărîre și o liniște zeească care ne înalță sufletele și îmi zic, plin de mândrie, „iată așa a fost întotdeauna țăranul român“!

Il văd pe ostașul român ca pe un „făt-frumos“ pe marginea tranșeei, supraveghind stepele Rusiei, sigur de sine, cu mâinile încleștate pe mânerele mitralierei, ca pe coarnele plugului și o duioșie fără seamăn mă cuprinde.

De unde îi vine atâta măreție?

El știe din ce strămoși vrednici se trage, el știe pentru ce luptă și are deplina credință că Patria lui va avea strălucirea visată.

Făptura lui voinică se desenează pe cerul răsăritului ca o reîntrupare a legionarului roman. Cu ochii pierduți în zare descifrează semnele viitorului așa cum așteaptă ploaia pe ogorul de acasă și este încredințat că după truda asta crâncenă de azi, roadele trebue să apară. Câteodată, pe sus sboară o pasăre spre apus. Pe aripile ei își anină gândul către țara îndepărtată și scoțând un căpețel de creion și un petec de hârtie așterne stihuri către cei dragi în cuvinte duioase cu „foae verde“ pentrucă țăranul român, chiar în văgăunile bolșevicilor, nu uită că are sufletul plin de poezie.

In mintea lui gândurile stau atât de cuminți rânduite în suflet îi domnește atâta echilibru, parcă ar fi o cumpănă de fântână, de unde scoate mereu găleata plină cu apa înțelepciunii. De aceea, acum un sfert de veac, nu s'a molipsit de ciuma comunistă, ci, din contră, a salvat chiar Europa, nimicind bandele lui Bella Khun; de aceea astăzi se găsește în cele mai grele locuri luptând pentru cruce și mântuirea Europei.

După un an de lupte necurmate, în care timp soldatul român a făcut adevărate minuni de vitejie, Mareșalul Conducător, a socotit în adâncul cugetului de comandant neînfricat să spună că „Neamul și-a făcut datoria“.

Ne-am bătut pentrucă vieața și libertatea noastră ne erau grav primejduite și ne vom bate până la victoria definitivă.

Spre ei, spre vitejii neamului care și-au făcut pe deplin datoria se îndreaptă gândul nostru de recunoștință. Ei vor ști să se bată și mai departe pentru sfânta cauză românească și creștină.

In pragul Anului Nou, Conducătorul Statului îndeamnă pe români la muncă, luptă și unire, încredințându-i că Neamul Românesc își va realiza drepturile și dreptatea.

Noi știm că adevărul și dreptatea înving până la urmă și de aceea avem toată convingerea că departe în răsărit se construește pentru veșnicie temelia României viitoare.

I. VALERIAN

Schițe depe front: Cucerirea poziției

O singură simțire

Excepțional de mari și numeroase au fost greutățile cu care țara noastră a avut de luptat în cursul anului trecut.

Națiunea întreagă dându-și însă seama de primejdiile ce stăteau la pândă și de gravitatea momentului istoric, a știut să facă față, cu vrednicie și bravură fără seamăn, tutulor acelor pericole și greutăți.

Românii, de la mic până la mare, de pe toate întinderile pământului nostru strămoșesc, au înțeles că în caz că nu vor închina toată puterea și toată energia lor, de faptă și de gând, intereselor și nevoilor supreme ale patriei, vom fi pierduți ca popor sub apăsarea puhoiului slav din Răsărit și că, mai mult, încă, odată cu ființa noastră se va prăbuși întreaga cultură și civilizație europeană.

De aceea Românismul s'a luptat eroic până la jertfa cea mai de pe urmă, de oare ce — așa după cum a spus d. președinte al Consiliului, în istoricul său discurs — „nicio lege de pe lume nu poate opri dreptul unui neam de a-și apăra viața, glia și crezurile lui naționale“.

Eroica noastră armată s'a bătut eroic, împotriva unui dușman de zece ori mai numeros, și a câșigat alăturea de aliații noștri germani, isbânzi strălucite ce au stârnit admirația lumei întregi.

Cei rămași acasă au completat și desăvârșit, prin munca lor, opera bărbătească și de o covârșitoare strălucire morală și națioală a ostașilor noștri de pe fronturi.

Națiunea română și-a afirmat încă odată în fața lumei întregi și a Istoriei însușirile ei excepționale, vitejia ei, nici o dată obosită și cugetul ei drept și leal, fără frică și prihană și a dat dovada unei solidarități desăvârșite.

Țara, de la un capăt al ei la celălalt, a fost un singur gând și o singură simțire.

Românii s'au arătat uniți în cuget, în faptă și în muncă, electrizați de acea minunată forță a solidarității naționale ce ne-a scăpat, dealungul veacurilor, de cele mai mari primejdii și a făcut să triumfe, până la urmă, marea conștiință românească.

Unitatea morală-sufletească deplină ne-a mântuit de primejdie și ne-a înzecit puterile.

Aceeași solidaritate puternică și nesdruncinată ne va deschide, până la sfârșit, drumul victoriei.

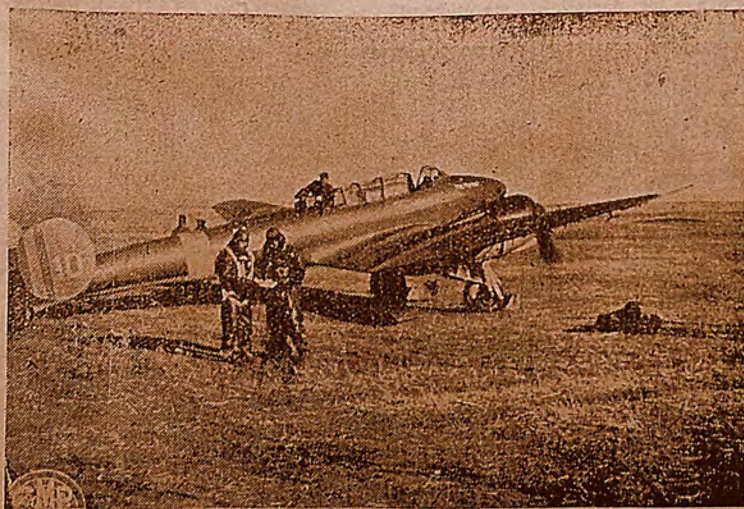
Știm că dreptatea și adevărul e cu noi. Știm că ne-am bătut numai pentru a ne salva ființa și viața; pentru a ne desrobi ogorul cotropit și pentru a scăpa de pieire civilizația europeană.

Ne-am bătut și ne vom bate pentru triumful acestor cauze sfinte și ne vom îndeplini, până la urmă, misiunea noastră istorică, în această parte a Continentului unde am fost sortiți să fim de Dumnezeu și de Istorie sentinelele credinței și culturii.

Să fim și mai departe, strâns uniți, ca și până acum.

Să facem zid în jurul Tronului și Mareșalului nostru și vom fi siguri de victorie.

Să răspundem cu tot sufletul la chemarea, pentru marea unire, ce ne-a fost adresată de Rege și de Mareșalul nostru și de primul minisru, în termeni atât de vibranți și călduroși și vom avea, odată mai mult, mulțumirea sufletească, emoționantă și adâncă, să putem spune că „ne-am înțeles menirea și ne-am făcut datoria pe deplin“.

Gata de zbor

IUREŞUL CAVALERIEI ROMANE

Trompeții, dând semnalul, puternic trâmbițează,
Turnând fiori de luptă victorioasă'n oaste,
Și'n iureș caii sprinteni aleargă și nechează,
Se urcă, iuți, pe dealuri și zboară'n jos pe coaste.

Cu capu'ntins în față, zăbala'n dinți o mușcă
Și mlădiindu-și trupul de par'că li se frânge,
Prin valuri de jăratec, scântei și praf de pușcă
Răzbat, strivind vrăjmașii în gâlgâiri de sânge.

Cu ochii mari și limpezi, blânzi, ațintiți spre zare
Și fluturându-și coama și coada'n vânt de pară,
Ei își iuțesc galopul din ce în ce mai tare,
De par'că chiar cu vântul în goană se măsoară.

Inebunesc de groază, dușmanii Crucii Sfinte.
Sub eroismul oastei dreptății și credinței,
Căci prin bravuri eroii, mereu merg înainte,
Purtând stindardul țării pe drumul biruinței

Plot. adm. THEODOR D. CARAMAN

Artilerie românească în marș

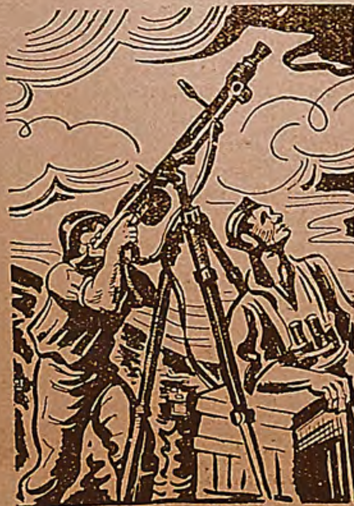
Compania noastră

Compania noastră... O revăd în oglinzile sufletului, încolonată în curtea cazărmii, în seara de început de vară, când ne părăseam căminele spre a pleca „undeva", de unde mai târziu aveau să vină comunicatele de pe front. O revăd luni întregi, încălzită de spiritul unei desăvârșite prietenii, peste care întâmplările neplăcute nu lăsau urme, pierzându-se în svonul unei glume. O revăd lung în urma plutonului de „Brandt", care înaintea noastră a tuturor a plecat în vârtejul focului, trecând Prutul, încleșându-se prin holdele Basarabiei și sfărâmând rezistențele dela Odesa. O văd în marșuri pe care hârtia nu le poate ilustra, prin geruri cutermurătoare, împingând căruțele în locul cailor căzuți. O văd avântată în luptă, cu rânduri răzlețite, la mii de kilometri de țară. O văd în înaintarea furtunoasă, care răsturna totul în cale, timp de trei săptămâni, călcând peste 600 kilometri, cu repausuri de 5—6 ore pe zi. O revăd cu pumnii încleștați pe tunurile a. c. și aruncătoare, înfruntând bombardamentele ucigătoare de „Katiușa" și artilerie, răsleţind atacurile carelor de luptă inamice sau făcând să sară bucăți din cazemate inaccesibile. O văd trecând în fața pușcașilor, pentru a trage cu tunulețele ei dela distanța le care și firul de iarbă poate fi ochit. O văd și revăd mereu, cu eroii, cu morții, cu sfinții ei.

.... In seara aceia de vară, eram toți acolo. Era, în fruntea plutonului său bunul, timidul, Arhip Făgăraș, care avea să fie primul căzut pe pământul românesc al Transnistriei; era în rândurile ei, înalt ca un brad, cu priviri feciorelnice, fruntașul Chelu Florea, era — șoptind glume — Cojocaru, așa cum în rândurile celora cărora le inspectam echipamentul, trebue să fi fost, voinic și dârz, Radu Matei, și avea, în seara aceea, picioarele întregi Toader Anghel.

.... Intr'o zi a început să se răzlețească Compania noastră, iar chipul unora s'a luminat de aureola eroilor.

Dar în sufletul acelora cărora le-a fost scris să trăiască mai mult, cine va șterge vreodată imaginea companiei noastre, așa cum arăta în seara aceea înmiresmată de vară...

Domnul căpitan

Care dintre noi va putea uita vreodată pe comandantul companiei? Căpitanul Grigoriu ne-a fost deopotrivă comandant și frate, iar camaraderia acestei noi familii ostășești isvora în primul rând din sufletul lui.

Care nu l-a supărat; la cine nu s'a uitat încruntat, după o greșală? Dar, în același timp, dela cel mai umil conductor dela cai, până la comandantul de pluton, cine n'a simțit revărsarea de bunătate și înțelegere a sufletului său?.

Pe pieptul său au agățat șefii decorații, în scripte se adăpostește ordinul de zi prin care Compania noastră și a lui este citată pentru vitejia zilelor de August, când înfrângeam rezisteța rusă, pătrunzând spre Abganerowo și Stalingrad. Deci nu despre acest aspect al ostașului, am eu îndreptățirea să scriu, aici, cuvinte care n'ar mai adăuga nimic.

In filmul zilelor petrecute împreună, se strecoară duioase nopțile în care, în drum spre fornt, nu ne lăsa să dormim afară, ci ne aduna în cămăruța ce-i era destinată, prin calitatea sa și părăsea patul sărăcăcios pentru a împărți cu noi așternutul de paie de pe lutul odăii, împrăștiindu-ne îngrijorarea cu glume și cu pachețele scoase furiș din lada de campanie.

Se strecoară duioase revărsările dimineții, când obosiți de efortul zilelor de marș, ne trezeam întâmpinați de privirile lui blânde, veghiind, ceaiul pe care, — sculat cel dintâiu, înaintea ordonanțelor — ni-l pregătea cu mâna lui:

— Hai, fraților, că azi iar mergem mult!

Se furișează amintirea diminetii însorite de 14 Octomvrie 1941, când ne pregăteam să primim botezul focului. In patul cu paie nu încăpeau decât doi oameni și mezinul, care acum scrie aceste rânduri, împărțise patul cu comandantul său de companie. Dar somnul lui fusese turburat de amintirea anilor copilăriei, când în ziua aceasta familia se aduna toată în jurul mesei albe, pe care stăpânea un tort cu lumânări... A douăzeci și doua aniversare o petreceam departe, între străini, sub huetul bombardamentelor și pe fundalul Odesei în flăcări, nu creșteau speranțe... Dar, căpitanul Grigoriu se sculase înaintea noastră și visele s'au împrăștiat sub ondularea acordeonului care ne dădea bună dimineața, cântându-ne „Valsul Diminetii".

Familia era departe, în țară — dar lângă mine era un om, până ieri străin, și-acum deodată camarad și frate mai mare.

Se strecoară amintirea serilor când ne aduna în jurul hărților și ne dădea ordine. Ordine scurte, precise, de militar — dar după ele urmau sfaturile, din care respira grija pentru noi. Așa l-am cunoscut la Odesa, la Fevrowka sau pregătind forțarea Donețului. Și, după fiecare luptă, odată cu negura, venea pe la fiecare să se încredințeze că suntem întregi, că soldații sunt bine, că pierderile sunt mici.

Rapoartele trimise prin agenți nu-i ajungeau. Voia să ne vadă el pe fiecare, ca Toma Necredinciosul, care nu putea crede că Isus este iar printre Apostoli. Și peste uraganul fiecărei zile, vizita căpitanului, care, noaptea se apleca, peste gropile noastre, trecând dela o grupă la alta, așternea seninătatea încrederii.

Cel ce ne dădea ordine neînduplecate de atac, răspundea astfel conștiinței masive a datoriei. Dar acolo, în inima lui, fiecare aveam un loc și scrisorile care porneau spre țară, unde soția și Dănuț, le așteptau înfrigurați, duceau în casa căpitanului Grigoriu câte un cuvânt, câte o frântură de frază pentru fiecare dintre noi, ofițeri, subofițeri și soldați ai companiei lui.

Dar, din noianul amintirilor care ar putea pune în relief sufletul unui comandant, una se apropie luminoasă.

Era o zi de vară, cu praf și luptă crâncenă. Poziția inamică rezista cu înverșunare atacurilor noastre. Sub fierbințeala soarelui, sudoarea curgea șiroae de sub cască, în timp ce pământul se cutremura sub răbufnirea barajelor de brandturi și artilerie.

Pe la vremea prânzului, un ordin scurt oprește continuarea atacului, care urma să fie reluat după o oră, în care timp aviația avea să-și descarce din nou potopul de foc asupra cazematelor ce ne rărise rândurile. Intr'un colț al sectorului mă nimerisem alături de sublocotenentul Cercel, într'o „groapă" răcâită în grabă, în care de-abia de-ți puteai ascunde palmele. Obosiți, cu mâinile încleștate pe lopețile „Linemann", trudeam zadarnic să înfrângem rezistența pământului împietrit, din care de pe burtă încercam să rupem o bucată. O clipă ne opream și priveam unul la altul, cu o întrebare în ochi: Ce-i de făcut? Dar o clipă numai, pentrucă exploziile care huiau lângă noi și gloanțele „dum-dum" care pliciniau la urechi, ne puneau din nou la treabă. Muncă zadarnică; ora de oprire, în loc să ne odihnească, mai rău ne obosea. Cu gândul la gropile meșteșugite în care de atâtea ori ne simțeam în siguranță, ne-am înfipt lopețile în fața capului și întinși pe pământul pietros, am murmurat un blestem pentru toată geografia Rusiei.

Chibritul a scăpărat și cu capetele alăturate, ne-am resemnat: Ce-o fi, o fi! Minutele treceau încet și greu, sub învrăjbirea proiectilelor care ne căutau. Am început să schimbăm cuvinte și până la sfârșit să râdem fiecare de chipul nostru, pe care praful se amestecase cu sudoarea. Intr'un târziu („târziul" de pe front, de cinci sau zece minute), amorțit, am vrut să mă mișc, când un pumn de pământ m'a trântit din nou jos; dar schijele mă ocoliseră cu voia lui Dumnezeu și numai câteva aterizaseră pe bluza d-lui sublocotenent. Am stat iar liniștit, așteptând reluarea atacului; dar când n'ai ce face te gândești la toate și de sub mâneca mânjită a bluzei, arătătorul ceasului ne vesti că ora prânzului a trecut. Ca și când de ore întregi ne fusese gândul la mâncare, o foame cumplită începu să ne chinuiască. Dela cafeaua băută în grabă, la două dimineața, trecuseră aproape 12 ore.

— Și peste o jumătate de ceas, începe iar atacul! a murmurat unul dintre noi, în chip de: Dumnezeu știe de-om mai pune ceva în gură și când om mai pune!

In aceeași clipă, însă, Manea — bunul și credinciosul Manea, ordonanța d-lui sublocotenent — se trânti pe burtă la picioarele noastre, svârlindu-ne un pachețel. Cercel l-a desfăcut grăbit și o friptură, cu cartofi prăjiți și o felie de pâine a făcut să ne lucească ochii. In mai puțin de două minute nu mai aveam decât degetele unsuroase, pe care le lingeam mulțumiți. Un aperitiv! Ne gândeam cu jind că puteam să-l mâncăm mai încet, să ne pară că a fost mai mult. Inainte de a aprinde țigara, care să consfințească sfârșitul prânzului, a apărut însă lângă noi și Dumă — vioiul și neastâmpăratul meu Dumă, — care ne-a întins același pachet.

La început nu ne-am mirat, dar când al doilea dar ni s'a înfățișat, curiozitatea a înfrânt foamea:

— De unde dracu! ai găsit, măi, friptură de vițel?

— A adus-o bucătarul. A dat ordin azi noapte, dom'căpitan că la prânz să aducă câte un pachețel, dacă nu se poate aduce masa la trupă, până la noapte.

Nu știu dacă cei ce n'au fost pe front vor înțelege gestul acesta; sunt însă sigur că cei ce-au suferit pe front își vor da seama de valoarea unei atenții pe care, în incordarea atacului, în vălmășagul câmpului de luptă, un camarad de companie a gândit-o pentru subalternii lui, dela postul său de comandă, din linia I...

Mie mi se pare așa de plină de înțeles dragostea căpitanului pentru copiii lui-ostași, încât o consider cu totul personală amintirea serii în care mă îmbrățișa, cu un tremur în glas, la plecarea de pe poziție, fără să știe că numai câteva zile mai apoi mă va urma, cu osul piciorului sdrobit, către țară.

COSTIN MURGESCU

Anul patruzeci și doi

Am pornit viteaz și mândru
Ca și Mircea cel Bătrân,
Ca să desrobim pe frații
Cei cu sânge de Român.
Am trecut pe Prut, pe Nistru,
Bug și Niprul cu talaz,
Am trecut pe Don, pe Volga,
Pân' și munții Caucaz.
Și vom trece ca săgeata
Peste hoarde de muscali,
Cu iuțeală nevăzută
Vom ajunge și'n Urali.
M'oi inapoia cu gândul
Și credință 'n Cel de Sus,
Că vom desrobi și frații
Ce ne-așteaptă în Apus.

Cap. ANASTASE IORDOC.

Patrulă românească

Hai cu noi la vitejie!

Din nou zăpada acoperă stepa rusească. Iarăşi crivăţul şueră — nestăvilit — pe întinsuri.

Acum, pe alte meleaguri decât cele din iarna trecută, ne purtăm îndârjirea şi dorul de vitejie.

Un an întreg a trecut, ţesut din clipe de vijelioasă năvală, din clipe de scrâşniri, de vuete de moarte şi de bucuriile isbânzilor.

— Feodosia.
— Karagos.
— Taraktaş.
— Sudak.
— Balaklawa.
— Sevastopol!

Şi nu mai ştiu câte alte acţiuni mărunte, crestate pe răbojul vânătorilor de munte, între aceste două ierni. Au început să se înapoieze răniţii ultimelor lupte. Se reîntorc şoimii neînfricaţi, cărora atacurile le-au fost prilej de întrecere în secerarea puhoiului bolşevic, ce se încumetase să ne încerce ascuţişul baionetelor.

A venit şi caporalul Grigoraş!

Voluntar — de astă dată — în urma desconcentrării ca invalid, a jurat să-şi răsbune sfârtecarea trupului, dela Sevastopol; nimic nu l-a putut împiedeca să ne găsească în imensitatea frontului.

Acelaşi trup mic şi slăbuţ, cu mişcări iuţi ca argintul viu; acelaşi zâmbet pe figura-i palidă, stoarsă de suferinţele îndurate prin spitale.

— Să trăiţi d-le colonel, am venit... iar!

— Te văd, Grigoraş, dar „cum stăm cu sănătatea?“.

In loc de răspuns, caporalul Grigoraş a despăturit, din batistă, actul invalidităţii şi al desconcentrării sale şi a adăugat sfios:

— M'a apucat — aşa — un dor de dv. şi de camarazi, că n'am putut să mai rabd. De bună seamă, — mi-am zis — mai avem treabă cu „boişevicii“, dacă — nici acum — după aproape doi ani, n'aţi venit în ţară cu ai noştri!...

Aşa cum sta în uşa bordeiului — „o bucăţică de om“, — cine nu-l cunoaşte greu şi-ar putea închipui mărimea spiritului de jertifire ce-i luminează sufletul. Faima fruntaşului Grigoraş a început în vara lui 1941. Se rătăcise într'o noapte, pierzându-ne urma. Tot căutându-ne, a nimerit la o formaţiune germană de S. S. motorizată. A mers „boereşte“ în camion, câteva zile, şi dintr'odată s'a trezit în luptă!...

— „Hai cu noi la vitejie“, pretinde dânsul că i-au spus — pe nemţeşte — un gradat, cu care se împrietenise.

Alături „cu germanul“, s'au năpustit cu toţii peste bolşevici, luptând până seara. Peste noapte, — în avanpost — din groapa unde stătea, împreună cu germanul, au văzut trei automobile cu ruşi, cum se apropiau.

Era o recunoaştere rusă ce rătăcise drumul.

S'au aruncat amândoi cu grenade şi — pe toate trei— le-au sfărîmat, omorând sau rănind ofiţerii şi bolşevicii ce le însoţeau.

Un glonţ tras de ruşi răneşte pe camaradul german; Grigoraş vede, îl ridică pe umerii lui slabi şi-l transportă în rândurile germane.

Acestea mi-au fost certificate — scris — de un comandament român, unde formaţiunea S. S. germană îl adusese pe Grigoraş, comunicând tot atunci că-l propusese la Crucea de Fier germană.

A venit apoi rândul fruntaşului Grigoraş la luptele dela Feodosia, unde debarcaseră bolşevicii. Străbătusem, în marş forţat cam 150 km şi în noaptea precedentă atacului, am fost ţinuţi — în plin câmp. Gerul şi viscolul — cum nu mai văzusem — ne îngheţase şi sufletul! In zori, — înlemniţi de vrăjmăşia vremei — am plecat la atac, pe o coamă de deal; învingând toate piedicile, am ajuns sub nasul bolşevicilor de pe cota 161; de acolo, toate sforţările noastre au fost zadarnice.

Ne îndârjeam şi cercam să urcăm la creastă — atâţi cât mai rămăsesem — dar nu reauşeam. Morţii şi răniţii dispăreau imediat, acoperiţi cu zăpadă învolburată de vitregia viscolului. Obrajii şi buzele oamenilor erau albe, ca hârtia, iar nasurile şi urechile îngheţate sunau, ca lemnele, când le atingeam.

Puştile mitraliere, mitralierele şi tunurile noastre încetaseră focul; îngheţase uleiul şi nu mai funcţionau.

Cu multă trudă menţineam ruşii pe loc, numai cu puştile şi speranţa opririi puhoiului rămăsese doar în grenade şi baionete!

In impasul în care ne găseam, deodată apare în unica linie ce formam, fruntaşul Grigoraş, cu mitraliera — fără afet — încălzită la pieptul lui; o acoperise cu propria-i manta, desbrăcând-o.

— „Am desgheţat pe Bibiţa d-le colonel!“... A tras cu „Bibiţa“, sprijinită de un ciot, până a terminat cartuşele!...

Mai târziu—când coboram stânca dela Nissiproi — îngheţaţi complet şi sfârşiţi de oboseală — un vaet se auzea undeva, într'un şanţ.

Grigoraş s'a coborît în prăpastie, cel dintâi, şi tot lui i-a fost dat să descopere rănitul de sub zăpadă şi să-l salveze.

Acelaş zâmbet, de totdeauna, păstra şi atunci pe obrajii lui împietriţi de ger!

La câteva zile, zodia la purtat pe Grigoraş la Taraktaş-Sudak, unde năvăliseră ruşii.

Cocoţat cu mitraliera, „Bibiţa“ lui, pe câte un colţ de stâncă, secera rânduri-rânduri valurile puhoiului bolşevic. .

Au cercat ruşii — înciudaţi — fel şi chip să-l doboare; grindină de proiectile şi brandt-uri îl încadrau, dar Grigoraş le scăpa printre degete.

Dispărea după stânci — un timp, — lăsând ruşilor speranţa că au scăpat de dânsul; apoi după alt colţ de stânci, cu focul lui, fără greş „alinia pentru vecie“ alte valuri de bolşevici.

După 12 zile de lupte crâncene — odată cu nimicirea ruşilor dela Sudak, l-am înaintat caporal, pe vrednicul fruntaş. Cu acelaşi îndemn de „hai cu noi la vitejie“, am plecat la Sevastopol.

Acolo, la poalele dealului Fusteig-Höhe, un lanţ de cazemate bolşevice străjuiau şesul întins, fără o cută, a fostului teren de aterisaj.

In preziua atacului, caporalul Grigoraş s'a târît pe brânci, ceasuri întregi, ca să-şi aleagă amplasament, după pofta inimei.

Şi a găsit.

Indrăgise trei cazemate, de pe direcţia noastră de atac, care mereu scăpau şi artileriei şi aviaţiei; migălos, a calculat elementele de tragere, a reperat precis ferestrele cazematelor şi a rugat pe cei de lângă dânsul să nu tragă nimeni în ele.

In zorii zilei, de atac — când bolşevicii din aceste cazemate, deplin încredinţaţi de invulnerabilitate, au apărut la ferestre, s'au prăbuşit unii peste alţii, săgetaţi de focul „Bibiţei“ lui Grigoraş.

Ferestuicile cazematelor şi „buza“ şanţului bolşevic au rămas şi acum slăbiciunea lui!

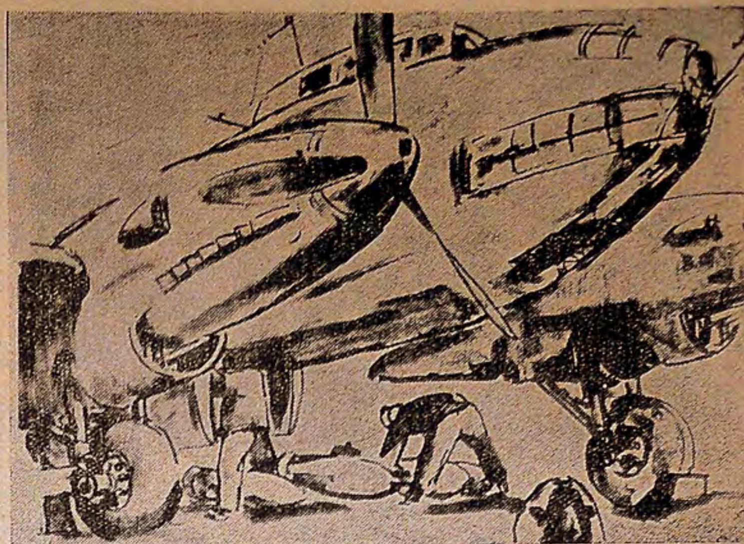
Intr'un asemenea şanţ, a sărit Grigoraş cu „Bibiţa“, în atacul de a doua zi; un vlăjgan bolşevic, încă viu, rămas într'un cot al tranşeei, i-a svârlit o grenadă „balşoae“ şi l-a doborît.

Acum, când a ajuns la companie, prima lui grijă a fost să-şi vadă „Bibiţa“.

Voluntarul invalid Grigoraş a cercetat-o, atent, pe la toate încheieturile şi satisfăcut a mângâia-to, cu duioşie, vorbindu-i ca unei fiinţe dragi:

— „Haraşo, Bibiţo“, Hai cu noi la vitejie“...

Lt.-col. I. MARINOIU

Incărcarea cu bombe (schiţă de P. ŞUŢEANU)

Crăciunul

Din sat în sat, din vale'n vale.
Trecând meleag după meleag,
Cu pasul obosit de cale
Soseşte tainicul moşneag.
Aduce soare şi iubire,
Noroc mai mult, mai sfânt, mai lin
Flori albe, flori de înfrăţire
Cu cer mai larg şi mai senin.
Troene mari, nemărginite
Se'nalţă la poteci mereu,
Şi'n anii viscolor trudite
S. naşte-un om şi-un Dumnezeu.
Copilul mic cu ochi de stele
Surâde inimilor plânse,
Şi besnele-aşteptării grele
In vechile colinde-s strânse.
Cu paşi trudiţi cu rouă'n pleoape
De-atâta lungă rătăcire,
De două mii de ani, aproape,
Aduce'n lume mântuire.

Patrulă în înaintare

Sate din Ţara Oaşului

Cine s'a învrednicit vreodată să urce *Pietroasa* până la *Pietrele Ţiganului*, sau până la *comoara lui Pintea*, a putut vedea de acolo, de sus, un mănunchi de case româneşti, unite între ele prin nişte drumuri înguste şi drepte, pierzându-se într'o ceaţă deasă, ca într'o legendă. Dacă era toamnă sau primăvară, a mai putut distinge cum se mişcă încet, leneş, ciopoare de oi, mânate din urmă de unul sau doi ciobani cu izmene neobişnuit de largi, cu un fel de tichie soioasă pe vârful capului ş cu o cămaşă atât de scurtă că li se vedeau coastele.

Ţinutul acesta se numeşte Ţara Oaşului şi cuprinde în total 16 sate şi vreo câteva cătune, cele mai de seamă sate sunt: *Oraşul Nou, Remetea, Bicsad, Prilog,* etc. Aspectul unui astfel de sat este cât se poate de caracteristic. Un pumn de case răsleţite diform, în afară de cele înşiruite pe lângă drumurile mai importante, una sau două crâşme joase, greoaie, o biserică mică, de bârne, în satele mai sărace, sau una mai nouă, de piatră, în satele mai mari, o şcoală de Stat, grajduri în faţa caselor, coteţe, pe ici, pe colo, căpiţe şi clăi de fân, pe după case, staula de oi etc.

E satul întreg, văzut de undeva de sus, dintr'o singură aruncătură de ochi. Oamenii sunt mici şi vioi, păstrând cu sfinţenie tradiţiile străbune, ocupaţia lor se împarte între agricultură, lemnărit şi cărăuşie. Cei mai bogaţi, cu grăgrădini ceva mai întinse, mai cultivă pomăritul (mai ales prunele) ş nu se lasă fără o turmă de oi. In ultimul timp, oşenii au început să plece până dincolo de hotarele ţării lor, în căutare de lucru şi nu odată am văzut numeroase cete de astfel de rătăcitori aşteptând cu coasele pe umeri, prin pieţele târgurilor, să vină cineva să-i angajeze *cu ruptie.*

Ani de zile, în fiecare vară venea la noi un astfel de oşan, bătrân de aproape 70 de ani, să ne cosească ograda. Când eram copil mic, aşteptam cu nerăbdare mijlocul verii şi sosirea unchiaşului, pentrucă moşul ştia multe, aducea cu sine fel de fel de poveşti noi, citea din Păscălie, pe care totdeauna o avea în desagi şi cunoştea vremurile viitoare după stele. Era totdeauna plin de cele mai negre presimţiri, nu proorocea decât războaie şi foamete, ani răi cu secetă şi ierni friguroase. Ne mai vorbea apoi de sfârşitul lumii, de întunecimile de lună şi de soare, de vârcolaci şi de căpcăuni. In desagii lui purta totdeauna o carte de rugăciuni, decolorată de vremuri şi roasă de întrebuinţare, din care se ruga în fiecare dimineaţă şi în fiecare seară, cu glas tare şi cu mâinile împreunate.

Cu cât trecea anii, cu atât moşul nostru venea, în fiecare vară, tot mai alb şi tot mai uscat. Din an în an avea tot mai negre presimţiri şi se ruga tot mai mult. Spunea că lumea e rea, că oamenii au uitat pe Dumnezeu şi de

Continuare în pagina 6

Postul de observaţie

Camaradul meu, Butu...

Il cunoscusem cu nouă ani în urmă în şcoala militară de cavalerie, unde veniserăm amândoi să ne facem stagiul. Tânărul cu tâmplele argintate înainte de vreme, călit în sbuciumul luptei pentru existenţă, la o vârstă încă fragedă, se întorsese atunci din Germania, după ani de studii, în care singurul sprijin i-au fost numai capul şi mâinile lui.

In lumea nouă, în care puţini ne cunoaştem unul cu altul, m'a atras nobleţa lui, întipărită pe figura inteligentă şi vorba lui domoală. Când ne-am cunoscut mai bine ne-am legat sufleteşte prin asemănarea gândurilor ce ni le făurisem despre viaţă... Eu aveam înainte, plină de mister, imaginaţia încălzită de entuziasm tineresc. El o gustase de mult, crudă şi amară.

Intr'o bună zi însă, viaţa ne-a despărţit.

El a plecat cu geamantanul doldora de cărţi, din care căuta să desluşească cu patimă înţelepciunea ciudată a fiilor Gangelui, eu, cu o servietă încărcată de dosare, în lumea plină de sbucium a tribunalelor.

L'am regăsit după câţiva ani, încrezător în puterile lui şi în situaţia pe care şi-o încropise prin muncă de zi şi de noapte.

Incep însă concentrările, care ne rup dela rosturile noastre. Destinul nostru avea să se împletească de-acum înainte, ca ofiţeri de roşiori.

Din Ploieşti, în Banat, în Ardeal, în Moldova, în Bucovina, în Basarabia, pretutindeni, ne-au bătut viforul iernilor, tristeţea toamnelor ploioase şi arşiţa verilor. Am gustat însă frumuseţea primăverilor însorite şi a serilor liniştite de August, ce ne prindeau adeseori în holdele pământului nostru, sub intensitatea cerului înstelat. De câte ori n'am poposit alături pe coamele dealurilor, pe margini de lac cu stufişuri umbroase de trestie, în ochiuri de crâng, în luncile Mureşului şi Siretului, pe malurile triste ale Nistrului, în umbra zidurilor sumbre, ale Cetăţii Neamţului, ori lângă turnurile măcinate de ani din palatul Lăpuşneanului...

Avea în ochii blânzi o umbră de vis, o pâclă care turbura parcă pupilele tremurânde, ori de câte ori călca pe drumuri bătute de strămoşi, din care se ridicau fiorii vremurilor apuse.

„Vezi tu — îmi spunea, numai cu câteva săptămâni înainte de isbucnirea războiului, pe când ne aflam în Cetatea Sucevei — îţi vine a crede că pe aici a călcat cândva piciorul lui Ştefan cel Mare?... Că între aceste ziduri şi-a ucis Lăpuşneanu, boerii, iar colo, în vale, a urlat mulţimea nebună: „Vrem capul lui Moţoc?"...

Şi privirea pierdută sfredelea lespezile bătrâne, căutând parcă urma vreunui colţun de domniţă, ori o pată din sângele boerilor ucişi în vremurile tulburi ale Moldovei voevodale.

L'am văzut apoi tresărind şi rostind cu revoltă:

„Gândeşte-te, că barbarii Asiei ne-au fixat graniţa numai la câţiva paşi de aici! Suntem nemernici dacă-i mai îndurăm... Moldova ar trebui apărată, chiar numai pentru amintirile ei."

De-atunci au trecut luni de vifor războinic. L'am întâlnit pe Sublt. Butu, în luptele dela Adşim-Uşui, în jurul grotelor ţărăneşti.

Era mult mai palid ca de obiceiu, cu părul aproape albit, în ciuda celor 31 de ani, care-i număra. Din ochi îi ţâşnea însă aceeaşi privire de vultur, iar pe fruntea înaltă se adâncise o cută, frântă, unduită uşor ca două aripi întinse, ce plutesc în văzduh.

Il credeam descurajat şi l'am găsit îndârjit. Il credeam înspăimântat de imensitatea stepelor străbătute, ori de aceea pe care o aveam în faţă. O linişte serafică domnea însă în sufletul său şi un zâmbet îi înflorise pe chipul cu trăsături ascetice.

„Imensitatea stepelor?... Tot nu-i atât de mare cum era golul ce l'am avut în suflet, înainte de-a începe acest războiu".

Blândul meu prieten, devenise ostaş.

„Noi Românii — continuă el — am ţinut mereu ochii aţintiţi spre apus. Niciodată nu ne-am interesat ce va fi dincolo de malurile Nistrului. Şi cât era de mult!.

„Uite, eu m'am înţeles cu limba română, dela Tiraspol până aici la Kerci. La Geancoi (Crimeea) am găsit încă familii mocăneşti, aceşti admirabili Români, de rasă pură, constituiţi în clan, cu obiceiurile lor aspre, moştenite din străbuni. Ei au făcut aici operă de civilizaţie şi-au învăţat barbarii Asiei, temeiul aşezărilor chibzuite. Ce ştiam noi de toate acestea?"

Vorbea cu pasiune de mocanii plaiurilor săcelene, din care descindea.

Cât de entuziasmat era când a găsit pe malurile Kubanului sat românesc Moldovanscoje...

„Nu-ţi spuneam eu? Noi nu ştiam nimic. Sunt aici, cine ştie de când, aceşti Români şi vorbesc o moldovenească din cronici, ca limba plăeşilor lui Ştefan cel Mare!"

Cu câteva ore înainte de începerea luptelor dela Otrub, l-am privit jucând şah, cu Sublt. Gaftoi. Era marea lui pasiune. Cine şi-ar fi închipuit însă, atunci, că jucau ultima lor partidă?

Otrub Kalabatka, Curtschanskaja... Sate nenorocite, uitate de Dumnezeu, câte vieţi dragi, aveau să vă scrie numele în istoria plină de sbucium a neamului nostru.

Ruşii rezistau în colhozul Put-Lenina, din faţa satului Curtschanskaja. Metru cu metru, câmpul nostru de înaintare este bătut de artilerie şi brandt-uri.

După o zi întreagă de lupte grele bolşevicii sunt puşi pe fugă, prin atac la baionetă. Plotonul lui Butu a pătruns primul în liniile de rezistenţă inamică.

In satul Curtschanskaja prinde o femeie, care rănise doi soldaţi, cu pistolul mitralieră, trăgând dintr'o pivniţă. Toţi erau revoltaţi, voind s'o execute. Butu a scos-o însă din mâinile ostaşilor, trimiţând-o în rândul prizonierilor.

„Noi nu ne batem cu femeile! Rusoaicele trebue să ştie, că la noi, femeile nu răpun viaţa, ci o dăruesc!"

Am văzut acea nenorocită, cu ochii în lacrămi, căzând la picioarele lui, uimită, de a fi cruţată.

„Spasiva hospodin.. Spasiva!"

Rusoaica, nu ştia să-i mulţumească şi lui Dumnezeu.

Pe înălţimile de dincolo de sat, în nişte vii cu rod pârguit, ruşii încercau să reziste. Atacul nostru din ce în ce mai viu îi sileşte să se retragă. Fuga şi-o acoperă cu un foc besmetic de artilerie şi brandt-uri.

O schijă îl răneşte pe Butu în piciorul drept.

„Să nu scrii nimic bătrânilor mei. Vor afla când o să mă vindec. De ce să mai sufere şi ei!"

Când au ridicat brancarda, a întârziat cu mâna în mâinile mele. Mă privea cu ochii mari, dilataţi, cu faţa crispată de durere. Se agăţa parcă de mine, de amintirile noastre, de toată lumea de eri.

„Te mai rog ceva. Dacă e grav, să nu-i laşi să-mi tae piciorul... Mai bine"...

I-a fost parcă silă să rostească cuvântul înspăimântător.

Ştiam însă, că toată viaţa lui avusese oroare, de tot ceeace nu era întreg. Peste câteva zile am aflat că rana e gravă şi că doctorii vor fi siliţi să-i amputeze piciorul N'au făcut-o însă, fiindcă în prima zi a lunei Septemvrie camaradul meu a trecut în lumea drepţilor, aşa cum voise: întreg!...

Acolo, pe malul Protocei, în cimitirul proaspăt, crescut la poalele luncilor, s'a îngropat un capitol din viaţa mea, un fragment din sufletul meu: camaradul meu, Butu.

Sublt rez. PREDESCU ALEXANDRU

Acelaşi dor

Acelaşi dor zvâcneşte'n tot poporul,
Şi'n suflete ecoul lui răsună
Cu'ndemn să reîntindem tricolorul,
Pe toată glia noastră cea străbună.

Pumnalu'nfipt în trupul României,
Atât de crud cum toată lumea ştie,
Nu poate ca, sub ghiara duşmăniei,
Să stea'mplântat — adânc — o veşnicie.

Sub arşiţa iubirii pentru ţară,
Tăişu-i veninos să se topească,
Şi'n besnă răutatea să dispară,
Strivită de Dreptatea Românească.

Acelaşi dor palpită şi cuprinde
Pădurea, câmpul, şesul, valea, dealul,
Şi'n munţi, în glas de bucium se aprinde,
Cu hohot lung: Al nostru e Ardealul.

T. D. C.

Sate din Ţara Oaşului

(Continuare din pagina 5)

aceea Dumnezeu ne încearcă cu atâtea rele. Mi-aduc bine aminte, într'o dimineaţă, sculuându-mă mai de vreme şi intrând în ograda în care cosea el, l-am surprins în rugăciune. Stătea cu faţa întoarsă spre soarele care răsărea şi cu mâinile ridicate în sus. Alături, fumegau brazde proaspăt cosite şi toată ograda mirosea atât de frumos a iarbă verde strălucind în bătaia soarelui. Am avut impresia că un om creşte din pământ şi se înalţă spre cer. Omul acesta avea cămaşa ruptă şi purta cele mai frumoase plete albe pe care le-am văzut în viaţă.

Portretul unui oşan e simplu: bărbaţi îndesaţi, bine legaţi la trup, oacheşi şi vioi. Poartă părul lung, lăsat mult pe ceafă şi retezat la frunte. Doar cei mai tineri influenţaţi de moda văzută în alte părţi, poartă părul tăiat scurt sau tuns cu frizură obişnuită. Niciodată însă astfel de inovaţiuni nu sunt văzute cu simpatie. Tânărul sfârşeşte prin a purta şi el plete, după cum s'a pomenit satul din moşi strămoşi.

Imbrăcămintea este tot atât de simplă. Pe cap: o pălărie mică, rotundă şi murdărită de untul cu care oşenii îşi ung părul pentru a sta mai frumos. Iarna, căciulă neagră de oaie. O cămaşe de pânză groasă, totdeauna prea scurtă şi cu mânecile enorm de largi şi o pereche de izmene păturite frumos şi peste măsură de voluminoase, mai ales cele de sărbătoare. Adăugaţi la aceasta nelipsita straiţă, pe care o poartă toată lumea, dela copilul de 6 ani, până la moşneagul de 70, opincile de lucru sau cismele de sărbătoare, mai puneţi-i iarna în spate o şubă miţoasă de lână albă, sau neagră, după obiceiul satului respectiv şi veţi avea un oşan întreg aşa cum l-am văzut eu de atâtea ori în copilăria mea.

Femeile sunt mai măruntele, mai plinuţe şi par, la prima vedere, mai puţin frumoase. Muncitoare şi harnice, ele aleargă toată ziua dela lucrul câmpului la trebile casei, cu mâinile şi picioarele crăpate de trudă.

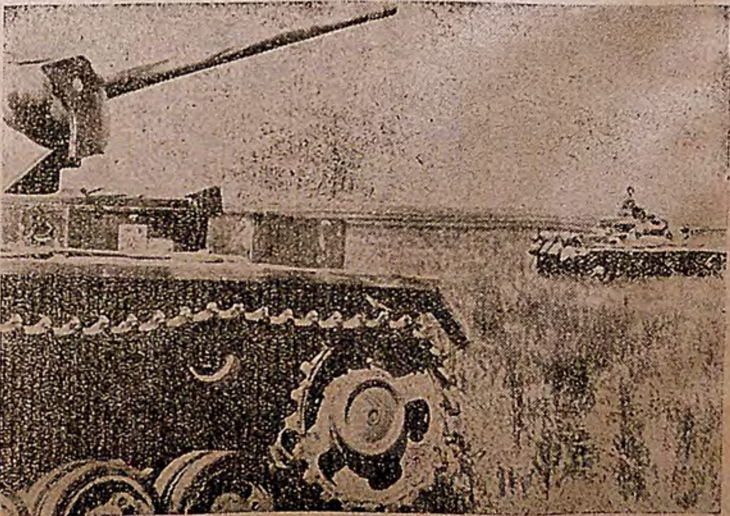
Cine a văzut odată o horă oşănească, cu fete gătite de sărbătoare, în spăcele de pânză şi în pindileană cu cipcă, nu le va putea uita însă niciodată frumuseţea. In ochii lor negri şi adânci sunt scrise pasiuni şi doruri necunoscute la alte popoare, iar în sângele lor se frământă chemări nebănuite.

Cu această înfăţişare de veche îndărătnicie şi tradiţie românească, satele din Ţara Oouaşului reprezintă un document viu de vitalitate şi putere de rezistenţă a neamului nostru. Incercările prin care atâta vreme au trecut românii de acolo, nu i-a putut clinti din destinul lor românesc, de oarece oşenii, cu filosofia şi hotărîrea lor de oameni simpli, au ştiut totdeauna să răspundă prin aceste versuri:

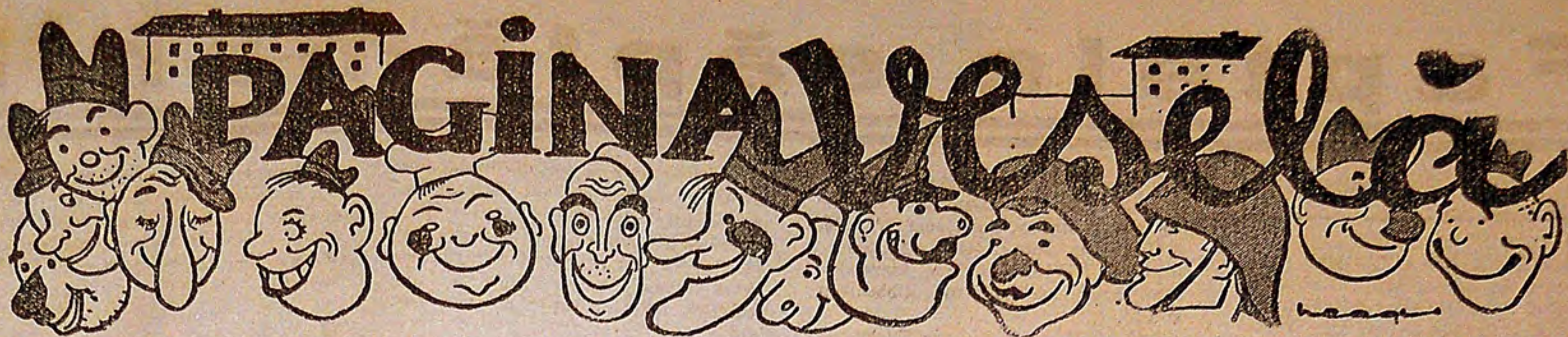
D'oşănia nu o lăs
De m'or ţine cu ovăz.

Ele sunt un simbol al vremurilor de acum şi de mai târziu.

I. ŞIUGARIU

Tancuri spre inamic

Pozna ţiganului răcute

Un ţigan bătu-l'ar sfântul
Şi toiagul negricios,
Pretindea că cu norocul
Şi oricât fura-va dânsul,
Nu-l va prinde nici Hristos.
— Hapoi bre!... zicea 'ntr'o seară,
Către ai săi dela bordei
— Iaca, plec, mă duc pe afară
Fur o gâscă mare, mare,
Şi hapoi mâncăm câteş trei,
Căci ştii, teteo, foarte bine
Mâine mă duc la harmată,
Şi acolo chiar de-i bine
Nu mănânc pui niciodată.
Astfel, el cum se'nsercază,
Ca o vulpe a plecat
Şi la pândă se aşează,
La coteţul cuiva'n sat.
Stă ce stă, dar prea mult statul
I s'a părut dumnealui,
— Ce, să mai afle satul!!!
Ia să pun mâna pe pui.
„Gârrr-aa-uu", puiuleţul sbiară
— Taci bre puiuleţ o ţâră,
Ori vrei să ne-audă afară.
Că facem prea multă gură.
Până să se înţeleagă bine,
El cu puiul din coteţ,
Iată că ţăranul vine
Cu o coadă de hârleţ.
Când îl vede ţigănuşul,
Se face cât gălbenuşul.
— Hauleu fi-r'aş mamucă,
Dacă ar fi o leac' mai mare,
Aş sări peste ulucă.
Dar o iau tot pe cărare,
Fugi ţiganul, omul fuge.
Iar ţiganul în gura mare,
— Stai, bre românico, ajunge,
Căci mă dor hăle picioare
— Stai tu cioară cioc de brânză,
Stai să-ţi dau găini de-a-mele
Toată lumea să te râză.
Că te-am jupuit de piele.
— Haoleo!! Ţiganul zice,
„Lungiţi-vă" picioare
Scurtaţi-vă răzoare.
Căci nea hăla cum îl cheamă,
Mă face de vin pastramă,
Nu prea mi-ar fi zău de mine,
Dar plec la harmată, mâine,
In loc să mă văd catană
Imi văd pielea sus pe hală.

Serg. DINULESCU GH. GIURGA

Epistoliile fruntaşului Neaţă

Dă undeva după Front

Mărţică Neichii Dragă

La anu şi la Mulţi Ani şi săţi dea Dumnezeu tot ce doreşte mătăluţă pă Anu ăst nou multă bucurie sănătate cu caru bani veselie şi aşa până Mai ştiu când începe mierlele să cânte prin pomii dăn dosu Curţii dânspre Ulmăroaica pă Don Fruntaş Neaţă la aşternut întrun conced dă 2 două săptămâni. Iar lu Neţişor dă zic cămi seamănă leit şi la nas şi la apucături îi urez să treacă clasa nu primu cu cununi pă cap da măcar ultimu că dacă Io sunt primu aici pă Front să nu mă dea tocmai el dă ruşine în sat. Incolo io sunt Bine şi nu duc lipsă paici dă nimic Binenţeles că dacă ai fi şi mata paici zău dă aşi vrea să se termine Istoria asta a războiu da io cred că tot să termină în anu ăsta nou că să vezi ce făcui Dă Bobotează mă strecurai dântre fraţi şi dânduma lângă un pom aşteptai să se dăschidă cerul. Păla vreo douăsprezece numai ce văzui că se crăpă colo sus între stele ca o uşă şi cine crezi că iese în prag? Chiar matale Mariţico. Iete nene mă crucii Io. semn bun asta înseamnă că ne vedem pă curând că aducă-l şi propia pă ciolovecii şi ne întoarcem cu toţii victorioşi la Mariţele noastre. Atunci vesel m-am dus să mă culc cămi îngheţase urechile. Leam spus şi fraţilor da ei au râs că cică nu să dăschide cerul. Păi nu să dăschide la toţi leam zis dă mie mi s-a deschis că sunt om bun şi am văzuto pă Mariţa mea cum stătea drept în Carul Mare ca întro birje.

Al matale cu toată dragostea carele te doreşte Don Fruntaş Neaţă

PROVERBE

Stă pitit ca iepurele şi ciuleşte urechile.

*

Nu ţi-e necaz când te isbeşte un armăsar, ci când te trânteşte un măgar.

*

N'are împrejur biet nimica,
De unde să-şi lege frica.

*

Omul voinic nu se sperie de toate muştele.

*

I se urăşte şezând,
Nicio treabă neavând.

Cu râsul şi cu glumele,
Se culeg toamna prunele.

*

Când joc măgarii 'mpreună,
Se strică vremea cea bună.

*

Pe mulţi prieteni în lume,
Ii facem duşmani prin glume.

*

Nu vorbi peste măsură,
Ci pune-ţi lacăt la gură.

*

Când pornesc toţi să vorbească,
Parcă-i lavră evreească

Glume

La peţitoare

Peţitoarea. — Să ştii că pierzi partidă foarte bună dacă nu te însori cu dânsa. E frumoasă, e deşteaptă, tatăl ei are fabrică de băuturi.
Tânărul. — Aş vrea să văd o fotografie.
Peţitoarea. — A fetii?
Tânărul. — Nu, a fabricii.

Viteză marinărească

Pe bordul unui vapor, un pasager întreabă pe căpitanul vasului:
— Ce viteză are vasul?
— Face zece noduri pe oră, — răspunde căpitanul!
— Şi cine le desleagă?, spuse pasagerul nedumerit.

La fotograf

Un fotograf caută să-şi înveselească clientul.
— Zâmbiţi, vă rog, nu fiţi aşa trist.
— Dacă vrei să zâmbesc, ia tabela cu preţuri din faţa mea.

Sfat

— Ce sfat îmi dai doctore? Soţul meu se simte din ce în ce mai rău, de şi stau tot timpul lângă căpătâiul lui!
— Te-aş sfătui să-l mai laşi şi singur.

Soacra

Ea. — Mi-a spus mama că era să moară de râs de anecdotele pe care i le-ai spus ieri!
El. — Atunci, spune-i să vină şi astăzi; am altele mai bune.

Neaţă camuflat

— De ce fug ciolovecii?
— L-au văzut desigur pe Neaţă!
— Dar unde e camaradul nostru?

Păţaniile fruntaşului Neaţă

de Neagu Rădulescu

— Am primit doi comunişti şi fiindcă azi e Bobotcaza, o să-i botez şi eu ca în timp de războiu.

— Staţi liniştiţi necuraţilor că se rupe funia şi vă frângeţi gâtul. Ho, că nu vă trimet pe lumea ailaltă. Nu vedeţi, numai vă botez!

— In numele Tatălui şi al Fiului şi al sfântului Duh, vă botez Ilie şi Pintilie.

— Şi acum mă Ilie şi Pintilie fiţi siguri că a ieşit diavolul roşu dân voi.

Faptele săptămânii

DIN ŢARA

MAJESTATEA SAREGELE şi Majestatea Sa Regina Mamă, însoţiţi de membrii Casei Militare a Majestăţii Sale au vizitat, în după amiaza zilei Anului Nou, răniţii din Spitalul Z. I. 327 din Capitală, împărţind decoraţii şi daruri.

Adresându-se răniţilor, Suveranul a spus următoarele:

Camarazi, am ţinut să viu în mijlocul vostru, în prima zi a noului an, ca să vă arăt toată recunoştinţa pe care Regele vostru o poartă totdeauna pentru apărarea scumpei noastre Patrii.

Remiţându-vă decoraţiunile de faţă ca un semn al acestei recunoştinţe, vă urez la toţi: Sănătate şi la mulţi ani.

După ce Majestatea Sa Regele a împărţit decoraţiile, însoţit de M. S. Elena a vizitat saloanele, unde se găseau marii mutilaţi, stând de vorbă cu fiecare, spunându-le cuvinte de îmbărbătare.

CU PRILEJUL ANULUI NOU, s'a oficiat un Te-Deum la Sfânta Patriarhie, la care au luat parte Majestatea Sa Regele Mihai şi Majestatea Sa Regina Mamă Elena, d-l Mareşal Ion Antonescu, membrii guvernului şi reprezentanţii ţărilor străine în România.

După terminarea serviciului religios, Suveranul şi d-l Mareşal Antonescu au trecut în revistă trupa, primind apoi defilarea.

Inapoindu-se la Palatul Regal, Majestăţile Lor au primit întreg guvernul în frunte cu d-l prof. Mihai Antonescu, care într'o frumoasă cuvântare a făcut urări Suveranului.

D-L MAREŞAL ANTONESCU a primit de Anul Nou numeroase telegrame din partea şefilor Statelor prietene, a conducătorilor de armate şi miniştrilor de afaceri străine, după cum urmează, d-nii: Hitler, Ante Pavelici, şeful Statului croat, Mareşalul Goering, Mareşalul Manerheim, Ioachim von Ribbentrop şi alţii.

Iată telegrama trimisă de Fuehrerul Germaniei:

De anul Nou vă transmit, Domnule Mareşal, urările mele cele mai cordiale pentru sănătatea d-voastră personală şi pentru fericirea şi prosperitatea poporului român.

Gândul meu se îndreaptă îndeosebi către credincioasa camaraderie de arme a trupelor noastre aliate, oţelită în atâtea lupte duse în comun, fapte de arme care ne vor asigura victoria finală, iar popoarelor noastre un viitor fericit.

DE PESTE HOTARE

SUB TITLUL: „România în conflictul mondial“, ziarul elveţian „L'Independent“ publică un articol pe două coloane, spunând între altele:

Ca şi Finlanda, România a fost silită să vegheze la apărarea teritoriului său. Războiul pe care l-a început în 1941 este un război defensiv. România nu avea câtuşi de puţin în vedere revendicări asupra teritoriilor, de altfel în parte populate de români, care se întind între Nistru şi Bug.

Adevărata cauză a conflictului a fost actul de violenţă al Sovietelor din Iunie 1941 şi invadarea de către armatele lor a unora dintre cele mai frumoase şi mai vechi ţinuturi ale României, Bucovina şi Basarabia.

După ce arată că această ultimă convenţie recunoştea de fapt, dreptul României asupra Basarabiei, ziarul elveţian relevă că „invadarea Bucovinei şi a Basarabiei“ a fost prin urmare o călcare gravă a angajamentelor încheiate de Rusia Sovietică cu câţiva ani mai înainte.

La sfârşitul anului 1940 şi în primele luni ale anului 1941, Rusia Sovietică a pătruns şi mai adânc pe teritoriul Regatului Român, ocupând mai multe sate în Moldova şi unele insule la Gurile Dunării pentru a interzice trecerea vaselor, concentrând, în acelaşi timp la nordul fluviului, forţe tot mai numeroase, evaluate la aproape 35 de divizii, pregătind astfel o nouă agresiune, care ar fi însemnat sfârşitul României. Această ţară, ameninţată astfel în existenţa sa, ca şi Finlanda şi Republicile Baltice, n'a mai avut altă alternativă decât să se apere şi să pornească contra duşmanului său alături de Axă.

UN VAL DE CĂLDURĂ s'a abătut asupra întregii Americi de Sud. In provinciile nordice ale Argentinei termometrul a marcat 44 de grade, cifră record. In sudul Braziliei, seceta continuă a provoca pagube la recolte, până la 50%. Staţiunile meteorologice declară că valul de căldură va dura mai mult timp.

ZILELE TRECUTE guvernul amecan a publicat o „Carte Albă“ prin care încearcă să se desvinovăţească de învinuirile aduse ca provocatori ai războiului de azi.

In legătură cu aceasta ziarul francez „Petit Parisien“ scrie că cercurile diplomatice de acolo cred că se vor publica unele documente franceze referitoare prin care se vor dovedi minciunile americane. Din acestea vor reeşi amestecul american în chestiunile Europei şi promisiunile mincinoase pe care Washingtonul a împins Franţa în războiu.

ZIARUL SĂPTĂMÂNAL „France Revolution“ care apare la Clermont-Ferand, anunţă că autorităţile militare anglo-americane din Africa de Nord Franceză au împuşcat 124 de ostateci arabi, fiindcă populaţia arabă refuză să dea ajutor trupelor anglo-americane.

DUPĂ cum afirmă o ştire a serviciului britanic de informaţii, mareşalul sovietic Timoşcenko a fost înlocuit încă de acum şase luni la conducerea sectorului de front, ce se întinde dela Voronej până la Stalingrad, cu generalul Jukov.

ZIARUL ENGLEZ Sundai Times care apare la Londra, publică un articol în care după ce constată că timpul nu mai lucrează pentru englezi, cere ca în curând să se producă o viguroasă invazie pe continentul european“.

Ziaristul Garvin, într'un articol publicat în Daily Express cere de asemeni invadarea continentului european, adăugând că victoria definitivă nu va putea fi dobândită decât pe câmpiile de luptă din Europa.

Ascultaţi la radio între orele 12,50—13,50 „Ora ostaşului“ (Lunea, Miercurea şi Sâmbăta), „Ora italo-română“ (Marţea) şi „Ora ostăşească româno-germană“ (Vinerea).

Evenimente din războiu

Atacurile sovietice au continuat aproape în toate sectoarele frontului de Est, fiind respinse cu pierderi grele pentru inamic.

In punctul care este Cotul Donului şi spaţiul Don-Volga, unde ruşii ţintesc operaţiunea principală de pătrundere spre Rostov, sunt în curs contra-acţiuni germane de mare întindere.

Defensiva germană a utilizat din plin tactica punctelor de sprijin şi a „poziţiilor-arici“, care deşi depăşite de înaintarea inamicului, au continuat să rămână ca insule de rezistenţă în spatele acestuia. Aceste insule absorb o parte din efortul ofensiv al inamicului şi lansează contra-atacuri care, pornite din spatele sau din flancul acestuia, sunt cu atât mai periculoase.

Tactica modernă nu se mai emoţionează de înconjurarea unei poziţii. In războiul trecut o trupă înconjurată era considerată pierdută. Dimpotrivă, războiul actual utilizează în mod activ o poziţie înconjurată şi face din ea baza unei întregi tactici încununată de succes.

Marea bătălie defensivă din iarna trecută de pe frontul de răsărit a fost câştigată de această tactică a punctelor de sprijin înconjurate de inamic.

Pentru a reuşi în aceste insule de sprijin se cerea ca ostaşii să fie din cei mai buni.

Dacă aceştia nu sunt în adevăr nişte eroi, tactica punctelor de sprijin dă greş, pentrucă ele sunt invadate de inamic.

Dacă înaltul comandament german a aplicat şi aplică cu atâta siguranţă această tactică, este pentrucă e bine încredinţat de valoarea soldaţilor săi.

Iarna trecută armata generalului Sherer încercuită la Cholm, între lacul Ilmen şi Velikie Luki, a rezistat patru luni până ce a fost eliberată.

Se pune întrebarea: de ce nu a întrebuinţat şi inamicul tactica defensivei cu puncte de sprijin, în cursul ofensivei germane?

Eplicaţiile sunt următoarele:

1. Soladtul rus nu este egal celui german şi român. Intr'un punct de sprijin nu trebuesc numai calităţi defensive, pe care ruşii le posedă. Trupa trebue să fie plină de iniţiativă, să contraatace în fiecare moment, să ia hotărîri repezi, ceea ce ruşii nu pot face.

2 Germanii au mijloace mult superioare pentru nimicirea cestor puncte de sprijin. In special aviaţia joacă un rol formidabil pentru a reduce aceste rezistenţe.

3. Armele germane sunt mult superioare, focul lor mult mai eficace.

4. O poziţie-arici poate fi menţinută atâta vreme cât frontul defensiv general nu se depărtează prea tare, altfel aprovizionarea devine imposibilă. Dacă ruşii n'au putut aplica această tactică, a fost şi pentrucă înaintarea ofensivei germane era vijelioasă, insulele de rezistenţă fiind depăşite mult, ceea ce făcea rezistenţa lor inutilă. Nu tot astfel se întâmplă cu ofensiva rusească de acum, care nu realizezază decât pătrunderi neînsemnate în frontul german.

Ultimele informaţii de pe frontul de răsărit ne arată că în diferite sectoare ale frontului s'au putut realiza apreciabile câştiguri de teren, care au venit să îmbunătăţească situaţia trupelor germane şi aliate, reîncadrând în front o serie de poziţii înaintate ale cărui legături fuseseră vremelnic tăiate.

La Stalingrad a domnit liniştea. In regiunea dela Sud de Don, inamicul a atacat cu forţe puternice, dar a suferit pierderi mari, fiind respins.

Intre Volga şi Don acţiunile germane sunt cele care au dat caracterul luptelor, iar poziţiile trupelor germane şi aliate au fost îmbunătăţite pe o scară destul de întinsă.

De asemenea în regiunea Donului mijlociu şi în marele cot al Donului forţele germane îşi continuă acţiunile lor sistematice de înaintare. Apărarea îndârjită pe care o depune aci inamicul n'a putut să oprească înaintarea trupelor germane.

Cercurile militare anunţă că în spaţiul dela Kaluga, despre care n'a mai fost vorba câtăva vreme, un contraatac german a dus la nimicirea unor formaţii inamice destul de numeroase.

Frontul din Africa de Nord

In Libia condiţiile atmosferice limitează activitatea. Rămâne impresia că Rommel, va rezista pe o linie între Sirta şi Misurata.

De pe teatrul de luptă din Tunisia se subliniază succese ale trupelor Axei, care au avut loc în ultimul timp, erau purtate, în ce priveşte tabăra inamică, de trupele dizidente franceze. Cu acest prilej s'a putut constata cât de prost înarmate şi echipate sunt aceste trupe. Dar, în afară de faptul că le lipsesc chiar şi armele grele, trebue subliniată lipsa pe care au dovedit-o în acţiunile lor. După toate aparenţele, trupele franceze sunt aruncate în luptă împotriva voinţei lor, de către comandamentul african, care foloseşte toate mijloacele de presiune. Organele de presă din Anglia subliniază că situaţia din Tunisia este cu mult mai grea decât se bănuia la început. Populaţia civilă nu are întotdeauna provizii alimentare în cantităţi suficiente, aşa încât sunt temeri de răscoală.

Sub raportul militar situaţia este de asemenea nesatisfăcătoare. Trupele anglo-saxone care au pornit la atac împotriva Tunisului şi Bizertei, credeau că vor avea o sarcină uşoară şi de aceea faptul că au fost de grabă respinse, au constituit pentru ele o crudă desamăgire.

Un distrugător britanic scufundat

Amiralitatea britanică a anunţat luni seară că distrugătorul britanic „Firedrake“, cu o deplasare de 1.350 tone, s'a scufundat.

Acest distrugător fusese lansat acum 8 ani şi avea un echipaj format din 145 de oameni.

C. 55.834. — M. O., IMPRIMERIA CENTRALĂ, — BUCUREŞTI.